AMINTIRI

PAȘTILE ÎN 1917

de M. MORA

Primăvară răcoroasă.

Tifosul exantematic găsise în ea un sprijin sinistru.

Mureau zilnic ofițeri, ostași, medici, români și francezi, localnici și refugiați.

Așa mi s'a descris Hârlăul, când am fost trimis dela Iași comisar regal la divizia 13. Până și numărul acestui comandament era fatal. Dar, ca și în „Peneș Curcanul", el și-a prefăcut porecla în renume.

Cu lada de bagaje, cu codul justiției militare, precedat de opintelile ordonanței mele, Marin Cârjaliu, un flăcău din Slobozia-Vlașca, isbutii să pătrund într'un vagon înțesat de marfă, legat la coada trenului de persoane. Manevra bruscă mă repezi în pieptul unui bucureștean gras și chel: cunoscutul pălărier Fain. Pleca în străinătate cu familia. Plăcerea revederii dintre negustor și mușteriu în meleaguri depărtate și în vremuri grele fu stirbită numai de părerea de rău că, fiind întunerec beznă, n'am putut constata dacă erau imprimate pe căptușala pălăriei sale mai multe decorații înșirate pe un lănțișor, caracteristica firmei...

După un surogat de somn, scoborii din tren și mă urcai în brișca poștei. Salturile prin hopuri dovedeau proporțiile circulației. In Hârlău fui încredințat ospitalității unei perechi de evrei, încântați—așa spuneau—să aibă un procuror în casă, — în odae, fiindcă afară de locuința mea nu mai era decât bucătăria.

Cartierul diviziei se afla în școala primară. In fruntea ei, colonelul cu stea Popescu-Sanitarul, viitorul comandant victorios dela Răzoare, 6 August 1917, comandantul grupului de divizii 9, 11 și 13 în luptele dela Muncel, unde a căzut eroina Ecaterina Teodoroiu, a cărei moarte cu fața la inamic mi-a fost dat mie, în calitate de ofițer de legătură, s'o comunic generalului Eremia Grigorescu, comandantul armatei I.

Prietenul său, colonelul Constantin Dragu, șeful de stat major, era sortit să ajungă comandant al corpului de armată din Basarabia, unde rebelii îl condamnase la moarte înainte de liberare și unire.

Cei doi primi-ajutori, la birourile de operații și de informații, colonelii Bolintineanu, din infanterie, Mărgăritescu, din cavalerie, generali după război.

Pitorescul comandamentului îl formau doi ofițeri francezi: maiorul Pasquié și căpitanul Omessa. Pe cât de militar cel dintâi, pe atât de civil cel de-al doilea. Era explicabil. Maiorul, ofițer activ la vânătorii alpini; căpitanul, ziarist, scria la „Echo de Paris", trimițând articole ilustrate de el, iar după încheerea păcii a publicat, împreună cu fratele său, o lucrare foarte citită: „La dernière Tzarine". Două temperamente opuse și totuși armonizate într'o admirație crescândă pentru soldatul nostru și într'o caldă simpatie pentru camarazii români. Imi aduc aminte că atunci când s'a introdus pușca mitralieră, unul din ei ne-a spus: Puteți să notați în jurnalul zilnic că ai voștri s'au dedat cu ea mai repede decât ai noștri.

In prima zi de Paști, comandantul diviziei ne pofti la masă, în grădina publică din centrul târgușorului militarizat.

Ouăle roșii fură ciocnite într'o atmosferă de durere și speranță. „Cristos a înviat", însemna mântuirea de dușmanii năpraznici, iar „Adevărat a înviat", simboliza credința neclintită în biruința cea mare.

Gândul la cei rămași acasă, de soarta cărora nu se știa nimic, totodată ne îmboldea și ne reținea să pomenim despre ei. Conștiința tuturor, sufletul tuturor se concentrase asupra celei mai scumpe ființe: țara noastră. Și nimeni n'ar putea să descrie suferința încercată de câte ori urmam la cimitirul din deal un camarad înroșit de tifosul exantematic, înfiorați de ideia că el nu va mai putea să vadă apoteoza neamului.

Pe când generalul Popescu Sanitarul — toți comandanții de divizii fusese înaintați la 1 Aprilie — ne ura nouă și țării un Paște mai fericit în viitor, fui încunoștiințat că un soldat s'a înecat în Bahlui.

După un drum scurt, o priveliște greu de îndurat și cu neputință de uitat. Trântit fără milă de exantematic între minimum și maximum de temperatură, bolnavul fugise năuc din spitalul mobil și se prăvălise în râu, cu capul în apă, cu picioarele pe mal și cu mâinile încleștate în bălăriile din fund.

Seara, găsii pe mine una din insectele ce purtau microbul din om în om, sfidând cele mai strașnice defensive medicale. Perioada de incubație durând mai multe zile, este ușor de înțeles cum orice indispoziție normală sugerează perspective fioroase și dă aparența unui bolnav adevărat, al cărui chin progresiv nu încetează decât odată cu expirarea termenului fatal.

Dar ce valută mai are viața omului atunci când pentru el suprema fericire constă în a fi un grăunte modest în soclul „perenius aere" pe care trebue să se înalțe de-apururi gloria neamului său!

Ce interesa în acele clipe, era arhipelagul format din toate armele diviziei noastre, răspândite în satele vecine și pregătindu-se pentru zilele de pomină.

Ce interesa, era că ele formau un model de mare unitate.

Ce interesa, era că instrucția, înarmarea, echiparea progresau văzând cu ochii.

Ce interesa, era că barometrul moralului se stabilise la „frumos".

Și ce a interesat mai presus de toate, a fost repetiția generală — cu două luni înainte de Mărășești — gir valoros pentru apropiata victorie cu răsunet mondial.

Defilarea întregii divizii.

De față, Regele întregitor de neam, Regina, icoana vie a răniților, Ion I. C. Brătianu, șeful guvernului, generalul Prezan, generalul Berthelot, șeful misiunii franceze, ministrul Albert Thomas, sosit din Rusia, Robert de Flers, sculptorul prieten al României, și alte căpetenii civile și militare, români și aliați.

Ce apoteoză mai strălucită de cât acele clipe, când Suveranul a decorat, îmbrățișându-i, ofițeri și soldați, iar generalul francez, lăcrămând de bucurie, exclama: „Am impresia că trec eroii mei dela Verdun"!

Christos a inviat!

Pământu 'n flori s'a îmbrăcat,
Pe bolta cerului senină
Un soare nou s'a arătat
Și totul plin e de lumină;
Ca un copil nevinovat
Făptura veselă îngână
Că azi „Christos a înviat!"

In aer dulce parfumat
Răsună imnuri, osanale;
Pe câmpul verde, 'nrourat,
Bat florile din mici petale
Și păsări mii, cu glas curat,
Sosesc, vestind la toți în cale
Că azi „Christos a înviat!"

Adevărat a înviat!
Din somnul care vă cuprinde
Treziți-vă, creștini, odat'
El astăzi mâna vă întinde,
Sculați cu toți, — El v'a iertat,
Veniți în brațele Lui blânde,
Veniți! „Christos a înviat!"

Veniți cu toți!, sărac, bogat,
Veniți, căci El cu drag v'așteaptă
Și nimeni nu e alungat —
Căci este bun și vă îndreaptă
Pe calea fără de păcat,
Spre viața cea eternă, dreaptă,
Veniți! „Christos a înviat!"

Creștini, El toate le-a iertat,
Și-acum la ușa voastră bate
Atât de blând și luminat...
Deschideți și-L primiți îndată
Pe-Acel ce jugul v'a luat,
Și toți, cu inima curată,
Strigați: „Christos a înviat!"

VERGIU DANILESCU

Corpul meu nu trebue să fie un depozit de grăsime!

Alimentele servesc omului la desvoltarea corpului și menținerea puterilor. Corpul trebue deci să elimine tot ce e de prisos. De multe ori aceasta nu se produce și grăsimi inutile se formează. Prin cercetări îndelungate renumitul profesor universitar Dr. med. Hans Much a creat un produs special, care reglementează digestia și preîntâmpină aglomerarea anormală de grăsimi. Acest produs special s'a făcut cunoscut pretutindeni în ultimul timp, sub numele de Dragele Neumeun

Este un produs cu totul natural.

De vânzare la farmacii și drogherii.

Triumful technicei Germane

Motocicleta VICTORIA

(Fabricată la Nürnberg)

Elegantă, Confortabilă, Rezistentă, Rapidă, Economică și totuși excepțional de EFTINA

Reprezentanță exclusivă pentru ROMANIA

Fabrica de Avioane SET Ing. Gr. C. Zamfirescu

București 6, Str. Popa Lazăr 11—15. Telef. 2.53.49

Cititi „VESELIA"

Impotența

O INVENȚIE MONDIALĂ! IMPOTENȚA este de acum înainte o chestiune a trecutului. Grație aparatului „CASANOVA" (nu este un medicament) orice bărbat suferind de *impotența* cea mai accentuată și chiar în vârsta cea mai înaintată își recapătă virilitatea. Primiți GRATUIT descrierea și modul de întrebuințare a aparatului. A. Ficher, Căsuța Poștală No 333, București. 2700

UNTDELEMNUL FRANCEZ PUGET

CURAT DE MASLINE, Vierge Surfine, este cunoscut consumatorului român de aproape 70 ani.

UNTDELEMNUL PUGET a satisfăcut întotdeauna gustul cel mai exigent în ceeace privește calitatea.

Incercați-l odată și vă veți convinge.

Se livrează în bidoane originale de ½ și 1 kg.

Se găsește de vânzare la toate magazinele bune coloniale și delicatese din țară.

TYP

Cel mai sigur purgativ